

IV. Országos Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia

MANYE – BME Nyelvi Intézet

1994 április 7-9.

Többnyelvűség az oktatásban és a kutatásban**I. és II. kötet**

Szerkesztők: Aradi András, Dr. Sturcz Zoltán, Szöllősy-Sebestyén András

Szerkesztő bizottság tagjai: Aradi András, Dr. Estók Tivadarné, Hársné Kígyóssy Edit, Mohácsi János

Technikai szerkesztő: Perényi Józsefné

Kötetbeosztás:

I. kötet Plenáris előadások / Szekcióelőadások: Módszertan / Felzárkózás és mobilitás: nyelvoktatás a szakmai felsőoktatásban / Kétnyelvű iskolai oktatás / Nyelvtanárképzés és továbbképzés / Magyar mint idegen nyelv / Nyelvvizsgák / Szaknyelvoktatás // **II. kötet** Szekcióelőadások: Fordítás, tolmácsolás / Kontrasztív nyelvészet / Interkulturális kommunikáció / Lexikológia, lexikográfia, szemantika / Pszicholingvisztika, nyelvelsajátítás / Anyanyelvi kultúra a többnyelvűség korszakában / Számítógép és alkalmazott nyelvészet

Tartalom

Szerző	A cikk címe	oldal	I. kötet
Göncz Árpád	Köszöntő	13	
Lengyel Zsolt:	A kétnyelvűség: XX. századi hangsúlyok és hangsúlyváltozások	17	<u>Plenáris előadások</u>
Papp Ferenc:	Az ÉrtSz-VégSz utolsó gépi felvonása: a DT2	22	
Szépe György:	Egynyelvű magyar alkalmazott nyelvészet a többnyelvű világban	24	
Szöllősy-Sebestyén András:	Egy nyelv – több nyelv	36	
Szablyár Anna:	Tanítási és tanulási célok a nyelvoktatásban a rendszerváltozás után	52	<u>Szekciók</u> <i>Módszertan</i>
Erdei Gyula:	Idegennyelv-oktatásunk gyakorlatának és elméletének az összevetése	58	
Bakonyi István:	Médiapedagógia: kép, hang, szöveg a többnyelvű videoórán	64	
Bálint Zsuzsánna:	About the methodology of English for specific purposes	70	
Hajdú Erzsébet:	A pszichopédia (szuggesztópédia, superlearning, NLP, relaxopédia és hasonló módszerek) alkalmazási lehetőségei a nyelvtanárképzésben	74	

Kunyák Károlyné:	Learners as teachers (Microteaching and its assessment)	83	
Vargáné Drewnowska Éva:	Ein methodisch-didaktisches Konzept für die Anwendung der Textlinguistik im Schreibunterricht für Germanistikstudenten	91	
Schauer Hilda:	Irodalmi szövegek a német mint idegen nyelv oktatásában	100	
Szalay Györgyi:	Ein Program zur Förderung der Verhandlungssprachlichen Kompetenz	107	
Monika Dannerer:	Formen mündlicher Kommunikation in deutschen und ungarischen Lehrwerken für Wirtschaftsdeutsch	111	
Élthes Ágnes:	A kezdet tapasztalatai a francia nyelv- és stílusgyakorlat órákon	118	
Csúry István:	L2: A diszkurzív-textuális kompetencia fejlesztésének kérdései	124	
Lendvai Endre:	Praktikus orosz tantervek	130	
Kocsis Margit:	Egy holt nyelv mai élete – Vezérelt latin nyelvoktatás a JPTE-n	135	
Sturcz Zoltán:	Nyelvi képzés, alkalmazott nyelvészet, mobilitás	142	<i>Felzárkózás, mobilitás</i>
Cor Koster – Radnai Zsófia:	International co-operation in a multilingual Europe; a joint Dutch-Hungarian project in setting up a university language centre	147	
Répási Györgyné:	A nyelvválasztás néhány tanulsága a Bessenyei György Tanárképző Főiskola Nyelvi Lektorátusán	152	
Hortobágyi Ildikó:	A felsőfokú ismeretszerzést megalapozó készségek	155	
Somos Edit Csilla:	A német nyelvű képzés illeszkedése az európai oktatáshoz	161	
Kelemen Éva:	A Filière Francophone szerepe a BME oktatásában	167	
Kiss Kálmán:	Ki tanult száz évvel ezelőtt oroszot a Műegyetemen?	175	
Vámos Ágnes:	A kétnyelvű oktatás története	182	<i>Kéttannyelvű oktatás</i>
Czuczor Sándor:	Bilingual vs. dual language teaching in Hungary	187	
Bognár Anikó:	A kéttannyelvű iskolák lehetőségei és eredményei a magyar közoktatásban	195	
Csapó Judit:	Kétnyelvűség a szakközépiskolában	202	
Nikolaus Douđa:	Bilinguale Schulen in Österreichs Nachbarstaaten	210	
Borbáth Erzsébet:	A kétnyelvű oktatás lehetőségei a moldvai csángó magyar falvakban	216	
Pók Mária:	Cross-curricular planning: Introducing themes from other subjects into foreign languages in the primary school	221	

Zánthó Róbert:	Alkalmazott nyelvészet? Tanároknak?	228	<i>Nyelv- tanár- képzés</i>
Uzonyi Pál:	A nyelvtanár és a nyelvészet	234	
Szablyár Anna:	A tudományosan megalapozott és a tanári pályára valóban felkészítő nyelvtanárképzésről	239	
Boóczné Barna Katalin:	Gondolatok az idegennyelv-szakos tanártovábbképzés kapcsán	247	
Abkarovits Endre:	Az orosz szakos tanárok átképzésének tapasztalatai az egri főiskolán	252	
Réti Almée:	English Teaching Resource Centre és a tanári továbbképzés	257	
Petneki Katalin:	Tanítani tanulni? – Tanulni tanítani!	263	
Kárpáti Zsófia:	Az iskolai nyelv szerepe a németórakon	269	
Berényi Mária – Novotny Júlia:	A magyar mint idegen nyelv oktatásának infrastruktúrája (iskolák, tanárok, nyelvkönyvek)	276	<i>MID</i>
Hegedűs Rita:	Külföldieket tanító magyartanárok továbbképzése az ELTE Nyári Egyetemén	282	
Erdős József – Mátrai Veronika:	Új magyar nyelvi szigorlat (és/vagy általános nyelvvizsga)	287	
Tóth Etelka – Szóke Katalin:	Néhány nyelvi kérdésről röviden a magyar mint idegen nyelv tanítása kapcsán	298	
Dávid Mária:	Az alanyi és tárgyas ragozás útvesztői	304	
Kovácsi Mária:	A nyelvtani témák sorrendje mint a kommunikációs készség gyors kialakításának meghatározó kérdése	309	
Prileszky Csilla:	A "Halló, itt Magyarország!" c. magyar nyelvkönyv ismertetése	315	
Zaicz Gábor:	A Hungarolingua-program szerepe a magyar mint idegen nyelv oktatásában	319	
Denke Virág:	Magyarnyelv-oktatás a Debreceni Nyári Egyetemen	325	
Koháry Ilona:	Új igények – új módszerek a magyar mint idegen nyelv oktatása terén	331	
Bazsó Zoltán:	A magyar és a finn szakos képzés tantervi összekapcsolásának egy gyakorlati megoldási formája – a Moszkvai Lomonoszov Egyetemen	338	
Bárdos Jenő:	Egynyelvűség és többnyelvűség a nyelvvizsgák rendszerében	344	<i>Nyelv- vizsgák</i>
Erdős József:	Számok, arányok, objektivitás (Észrevételek az állami nyelvvizsgákhoz)	354	
Győri Anna:	A spanyol nemzetközi nyelvvizsgák Magyarországon (1989–1993)	363	
Ábrahám Károlyné:	Az ifjúsági Pitman nyelvvizsgáról	371	

Alistair Wood:	Relevance theory and popular science texts	382	<i>Szaknyelvoktatás</i>
Kurtán Zsuzsa:	A szaknyelvhasználat és a tantervkészítés összefüggései	388	
Pongrácz Judit – Berényi Pálné:	Többnyelvűség a szaknyelvoktatásban – (kényszerű) szükségszerűség?	394	
Fodorné Balthazár Enikő:	A szaknyelv és ezen belül a gazdasági nyelv oktatásának időszerű kérdései	400	
Sallai János:	Akadályok a kétnyelvű kommunikációban	408	
Klaudy Kinga:	Párhuzamos korpuszok felhasználása a fordításkutatásban	420	II. kötet <i>Fordítás, tolmácsolás</i>
Simigné Fenyő Sarolta:	Szemantikai egyeztetés és fordítás	426	
Dusan Tellingner:	A reáliák szerepe a fordítók és tolmácsok képzésében	434	
Szentgyörgyi Klára:	A nyelvismeret, illetve tárgyismeret szerepe a fordításban	439	
Szóllósy-Sebestyén András:	A Fordítás tantárgy helye a BME szakfordító- és tolmácsképző programjában	444	
Bassa Lia:	Tolmácsolás tanítás a BME-n	457	
N. Lőrincz Julianna:	A kommunikatív ekvivalencia kérdéséhez (W. Wordsworth-versek és műfordításaik egybevető elemzése kapcsán)	462	
Újszászi Zsuzsanna:	A műfordítás-elemzés mint a versértelmezés eszköze angol szakos főiskolai hallgatók irodalmi szemináriumán	467	
H. Stephanides Éva:	Nyelvi hasonlóságok és különbségek	474	<i>Kontrasztív nyelvészet</i>
Lukács Gillike:	A kontrasztív és funkcionális nyelvtan c. Tantárgy oktatásának tapasztalatai	480	
Csúry Andrea:	A kontrasztivitás követelménye a nyelvtanításban	487	
Kiss István:	A kontrasztivitás és a fordítás összefüggésének néhány aspektusa	493	
Lizanec Péter:	A magyar és az ukrán mint idegen nyelv tanítása Kárpátalján	499	
Laczik Mária:	Orosz nyelv oktatása olasz anyanyelvűeknek – II.	504	
Katus Elvira:	A bolgár rövid alakú névmások és a magyar tárgyaz igeragozás használata közötti párhuzam	509	
Sáfár Éva:	Überlegungen zu einer möglichen kontrastiven satzsemantischen Analyse von deutschen und ungarischen Wahlprogrammen 1994	513	
Katona Edit:	A <i>hogy</i> , illetve <i>da</i> kötőszós függő idézet magyar-szerb kontrasztív vizsgálata	519	

Andric Edit:	Az elméleti és gyakorlati célú kontrasztív nyelvészeti vizsgálatok	525	
Rot Sándor:	A plurilingvizmus pszicholingvisztikai és alkalmazott nyelvészeti aspektusai	532	<i>Interkultúrális kommunikáció</i>
Bárkán György:	A jelentések ütközésének szerepe az interkulturális kommunikációban	539	
Sziklainé Gombos Zsuzsa:	Az eltérő kulturális háttér – mint az idegen nyelven folytatandó tanulmányokra felkészítés befolyásoló tényezője – külföldi hallgatók nyelvi kurzusainak megtervezésekor	544	
Cs. Jónás Erzsébet:	A nemzeti anyanyelvi kultúra hatása az idegen nyelvi szövegértelmezés folyamatában	552	
Koutny Ilona:	Nyelvi és kulturális kommunikáció az idegen nyelven	558	
Molnár Katalin:	A kommunikáció – elméleti és gyakorlati – oktatása az angol szakosok számára	565	
Suszczyńska Malgorzata:	Linguistic politeness and the speech act of apology	571	
Svenka Savic:	Some characteristics of spoken language: the conversation features of cursing	579	
Székács Anna:	A hangutánzó és hangfestő szavak szerepe a japán nyelvben és kommunikációban	590	
Dévényi Márta:	Az Interkulturális kommunikáció című tantárgy oktatása az Aalborgi Egyetemen Dániában	595	
Abkarovits Endre:	Az angol kultúra különböző területeinek tanítása a felsőoktatásban	599	
Borgulya Istvánné:	Interkulturális gazdasági kommunikáció és gazdaság	605	
Kovács Ilma:	Az országismeret oktatása az egyetemen avagy az összehasonlító civilizáció oktatása szeminárium keretében	613	
Cornelia Grosser:	Vergleichende Kulturkunde Österreich – Ungarn	619	
Antal Zsuzsanna:	Országismeret-oktatás "team-teaching" módszerrel	625	
Bakonyiné Berényi Katalin:	Magyar irodalom angolul külföldieknek a BME-n	630	
Székely Gábor:	Lehet-e szótárból idegen nyelvet tanulni?	638	<i>Lexikológia, szemantika</i>
Fábián Zsuzsanna:	A vonzatok ábrázolása a kétnyelvű szótárakban	646	
Nagy Ildikó:	Instruments as agents	652	
Hell György:	A tárgyi és fogalmi jelentés az idegennyelv-oktatásban	660	
Katona Mártonné:	A metafora mint a humor potenciális forrása	666	
Szász Zoltánné Veidner Katalin:	Hogyan változtatják a francia szavak jelentéseiket a századfordulótól a 80-as évek közepéig? (avagy megfelelnek-e a mai iskolai követelményeknek francia szótáraink?)	671	

Czeplédi Katalin:	A -jak végű szavak vizsgálata a Volga vidéki földrajzi nevekben	677	
Budai László:	Mennyire kompetens az (angol) anyanyelvi kompetencia? (Az angol ige valenciászótárának előkészületi munkái)	683	
Kugler Katalin:	Változások az orosz sajtónyelvben	688	
P. Csige Katalin:	Intézménynevek mint kordokumentumok	693	
Bihari Gábor:	A művészettörténeti szövegtípus lexikái sajátosságai	698	
Damokos Katalin:	Magyar szójegyzék összeállítása Montens-Sciarone: De Delftse methode, Nederlands voor buitenlanders c. nyelvkönyvéhez	703	
Szabó Edit:	Választási szakszókincs az angol nyelv oktatásában – Angol nyelvű segédanyag az 1994-es választási évhez	709	
Juhászné Suhajda Ágnes:	Környezetvédelem a német nyelvi órákon	715	
Gósy Mária:	A "kétnyelvűség" egy sajátos formája: non-verbális produkció, verbális percepció	722	<i>Pszicholingvisztika</i>
Nikolov Marianne:	The critical period hypothesis: The strong version challenged	728	
Erdei Iván:	A neurolingvisztika oktatásának lehetőségei a tanárképzésben	737	
Damó Eszter:	A dyslexia fogalma, tünetei, megjelenési formái az általános iskolában	745	
Siegler Jánosné Bujdos Éva:	A felső tagozatos és gimnazista dyslexiás gyermekek olvasás-írás tanulási zavarának maradványtünetei a tapasztalatok alapján	752	
Lőrincz Józsefné:	Dyslexia és nyelvtanítás	758	
Eőry Vilma:	Az anyanyelvi kommunikációs készség fejlesztésének fontossága és lehetőségei a többnyelvűség korszakában	763	<i>Anyanyelvi kultúra</i>
M. Korchmáros Valéria:	"Anyanyelvi szinten" – magyarul	764	
Szabó István:	A funkcionális szempont érvényesítése a gimnáziumi anyanyelvoktatásban, nyelvi nevelésben	776	
Lanstyák István – Szabó Mihály Gizella:	Anyanyelvi nevelés kétnyelvű környezetben	782	
Kis Ádám:	Kötődés és elszakadás – Számítógépes szaknyelvünk és az angol szaknyelv a szakszótárakban	788	
Seregy Lajos:	Az élő nyelvek leírásának új számítógépes modellje	796	<i>Számítógép, alk. nyelvészet</i>
Koltay Tibor:	A hipertext és a többnyelvűség	802	
Torma István:	A StaTOR szöveges adatbázis-kezelő program	808	

Rovny Ferenc:	Előkészületek egy többnyelvű Számítógépes Szaknyelvi-Lexikai Adatbázis Központ létrehozására a KLTE Idegennyelvi Központjában	812	
---------------	---	-----	--